

alle vi andre tager som en selvfølgelighed og som en selvfølgelig del af vores hverdag.

Penge nok til at kunne holde børnefødselsdag for sine unger eller til at komme lidt hjemmefra i sommerferien er langt fra sikrede goder for en enlig mor, der nu skal aktiveres i 32 timer om ugen, med almindelige udgifter til transport, børnepasning og madpakke, men som stadig væk kun får udbetalt sin bistand eller sine dagpenge.

Vi er glade for, at SF har sat denne sag på dagsordenen, for vi føler ikke, at regeringen reelt forsøger at løse de problemer på en måde, der vidner om respekt for det enkelte menneske.

Der er vedtaget en ny sociallovgivning, som helt bevidst stiler mod et stort underbetalt tredje arbejdsmarked. Regeringen arbejder efter en strategi, som bygger på virksomhedernes sociale strategi, som det hedder, skønt der er et afgrundsdybt svælg mellem virksomhedernes officielle holdning og så, hvad de gør i virkeligheden. Det trænger vi til en ærlig debat om, ikke mindst i lyset af at det offentlige som arbejdsgiver f.eks. er den mest brutale til at afskedige folk efter 120 sygedage. Og hvor er f.eks. planerne, der sikrer de mange hjemløse, der er tabt af systemet, en bolig eller eventuelt et bofællesskab, der harmonerer med deres behov?

Udstødelse har mange ansigter, og en af de vigtigste faktorer er arbejdsmarkedets karakter, der bliver mere og mere uegnet for mennesker, med et arbejdstempo og intensitet, som kun de fysiske og psykiske stærkeste kan klare et helt arbejdsliv igennem. At imødegå polarisering og udstødelse er bl.a. at der arbejdes langt mere systematisk, end regeringen gør med arbejdsfastholdelse.

Der er mange mangler. Der mangler bestemmelser, der sikrer mod, at massefyringer er indledning til en marginalisering af de kasserede. Og hvor er forslagene til sikring af efter- og videreuddannelse, så de pågældende kan finde andet arbejde i stedet for?

Men der er også andre problemer. Kommunerne overholder f.eks. ikke loven om at inddrage tillidsmand og fagbevægelse i en handlingsplan for den langtidssyge, sådan at denne kan blive på arbejdspladsen. Hvad med skånejobbene, som ikke sikrer samme rettigheder ved arbejdsløshed og efterløn? Hvordan sikrer man, at skånejob ikke bliver billig erstatning for ordentlig revalidering? Der findes ingen regler i

arbejdsmiljøloven, som sikrer, at syge mennesker i skånejob får særlige hensyn, f.eks. mulighed for flere sygedage, fleksible mødetider og hviletid.

Hvad skal der i øvrigt ske med de nuværende førtidspensionister? Hvad med dem, der har fået afslag på førtidspension med den begrundelse, at de er for raske, men som bagefter af arbejdsformidlingen får at vide, at de ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet, fordi de er for syge? Vi har et overbureaukratiseret socialt system, men det skyldes bl.a., at vi bruger så umådelig mange ressourcer til tvang og kontrol med underklassen.

Alle den slags punkter er lige præcis de ting, som jeg havde ventet at regeringen ville fremlægge nogle forslag om. Sandt at sige tror jeg, at dér, hvor det virkelig foregår og modvirker polarisering og udstødelse, er lige nu på Rådhuspladsen. Dér foregår det i langt, langt højere grad end her i Folketingssalen.

Jeg vil slutte med at citere Hanne Reintoft fra hendes nye bog »Træd varsomt«. Hun siger:

»Det kan i lyset af de seneste ændringer af socialpolitikken med nye aktiveringskrav forekomme utrolig kortsynet, ja, primitivt, blot at tæske en del af ungdommen ind i et produktionsystem, der i den grad er under forvandling, et produktionsystem, der kræver helt andre dyder end blot det at lære at stå op om morgenen, møde, når fabriksfløjten lyder, lægge sine kræfter ved maskinen og træt gå hjem uden at mukke alt for meget. På dagsordenen burde være helt nye initiativer, nye indfaldsvinkler til menneskers sociale vanskeligheder. På dagsordenen burde også stå helt nye regler for adgang til uddannelse og arbejdsmarked for alle, der kan kvalificeres, og ikke mindst en vision, en drøm om skabelse af menneskeværdige kår for dem, der ikke kan få plads. Måske bliver netop det næste århundredes største udfordring og den farligste modsigelse, om det ikke lykkes.«

Kim Behnke (FP):

Fremskridtspartiets ordfører fru Kirsten Jacobsen er optaget af møde i Folketingets Erhvervsudvalg, så jeg har lovet at sige følgende:

Da vi så den forespørgselsdebat, som SF har rejst i dag, troede vi faktisk, at SF ville noget helt andet. Vi troede, SF ville have en reel debat om de mennesker, som virkelig står med problemer i Danmark. Men som vi har kunnet forstå på debatten og på de indlæg, der er kommet fra SF, er SF mere optaget af, at de pensionister,